

From: Haapajarvi, Henrik [mailto:Henrik.Haapajarvi@proliitto.fi]
Sent: Tuesday, July 02, 2013 5:48 PM
To: CLIMA ENERGY GREEN PAPER 2030
Subject: Consultation on Green Paper 2030 - unregistered

Hello!

Here are Trade Union Pro's answers to the Commissions questionnaire on climate and energy framework. Our organization is one of the biggest trade unions in Finland and we organize people from the industry, service, ICT and finance sector. Our answers are in Finnish.

4. KYSYMYKSET

4.1. Yleistä

- Mikä on kaikkein tärkeintä, mitä vuoteen 2020 ulottuvista puitteista ja EU:n energijärjestelmän tämänhetkisestä tilasta voidaan oppia, kun suunnitellaan vuoteen 2030 ulottuvaa politiikkaa?

On tärkeää tunnustaa, että sitoutumisen taso tarvittavaan rakennemuutokseen ei ole ollut riittävä eri jäsenmaissa. Ilman finanssikriisin aiheuttamaa tuotannon ja sitä kautta energian käytön vähentymistä ei ilmastotavoitteiden saavuttaminen vuoteen 2020 olisi ollut mahdollista ja olisimme nyt kaukana tavoitellusta vähennyslinjasta. Onnistuminen ilmastomuutoksen vastaisessa taistelussa edellyttää johdonmukaisia toimia kaikilta EU:n jäsenmailta, vapaamatkustamista näin suuren haasteen edessä ei tulisi sallia.

4.2. Tavoitteet

- Mitkä vuoteen 2030 ulottuvat tavoitteet olisivat kaikkein tehokkaimmat ilmasto- ja energiapolitiikan ohjaamisen kannalta? Millä tasolla (EU:n, jäsenvaltioiden vai alakohtaisella tasolla) niitä tulisi soveltaa ja missä määrin niiden tulisi olla oikeudellisesti sitovia?

Kustannustehokkain tapa olisi tehostaa toimia energiatehokkuuden parantamiseksi. Erityisesti julkisen sektorin ja asumisen energiatehokkuudessa voimme saavuttaa suuria säästöjä. Tavoitteet on asetettava EU-tason lisäksi jäsenmaakohtaisiksi. Etelä- ja Itä-Euroopan maiden energiainfrastruktuurin rakennemuutoksen tukemiseksi tulisi miettiä keinoja, joilla EU voisi olla budjettiensa kautta voimakkaammin auttamassa maiden kehitystä varman energian saannin ja ilmastotavoitteiden saavuttamiseksi. Päästökauppamekanismin kautta ja muilla politiikan keinoilla tulisi voimistaa toimintamallia, jossa vähennyksiä tehtäisiin painotetusti maissa, joissa vähennysten tekeminen on halvinta ja kustannustehokkainta.

- Onko nykyisissä vuoteen 2020 ulottuvissa tavoitteissa ristiriitaisuuksia ja mikäli on, miten voidaan paremmin varmistaa mahdollisten vuoteen 2030 ulottuvien tavoitteiden johdonmukaisuus?

EU:n budjetista käytetään suuria summia maatalouden tukemiseen, ilman riittävästi ohjaavia tukien ympäristövaatimuksia. Samalla energiainfrastruktuurin ja energiainnovaatioiden tukemiseen panostaminen on vähäistä. Toisin sanoen päätöksenteko ja tukipolitiikka eivät suuressa mittakaavassa tue tarpeeksi ilmastotavoitteiden saavuttamista.

- Tarvitaanko tavoitteita tiettyjä aloja, kuten liikennettä, maataloutta ja teollisuutta, varten, ja jos tarvitaan, niin mitä? Tarvitaanko esimerkiksi uusiutuvia energialähteitä koskevaa tavoitetta, kun otetaan huomioon tavoitteet henkilöautojen ja kevyiden hyötyajoneuvojen CO₂-päästöjen vähentämiselle?

Viitteellisiä tavoitteita voidaan asettaa myös päästökaupan ulkopuolisille sektoreille, kuitenkin maltillisesti, sillä alat ovat lähtökohtaisesti ympäristöverotuksen piirissä. Kuten edellä, olisi olennaista saada julkinen sektori ja asuminen voimakkaammin mukaan energiatehokkuuden edistämiseen kaikkialla Euroopassa. Lisäksi tulisi käyttää kannustavia veromalleja ja vero-ohjausta jäsenmaatasolla, jotta esimerkiksi liikenteessä autokanta uusiutuisi ympäristöystävällisempään suuntaan. Päästökaupan ulkopuolisilla aloilla on monesti tehokkainta asettaa tavoitteet kansallisesti, kunhan kunnianhimontaso kaikissa EU- maissa on sama.

- Miten tavoitteissa voidaan ottaa paremmin huomioon muuttuva taloudellinen elinkelpoisuus ja teknologian kehitysaste vuoden 2030 puitteissa?

Olisi olennaista huomata, etteivät finanssikriisin pahiten koettelemat maat pysty seuraavan 10 vuoden aikana investoimaan tarvittavissa määrin omaan energiainfrastruktuuriin. Teknologian edistysaskeleiden arvioiminen on hankalaa, mutta esim. energiatehokkuuden vuosittaiselle kasvulle voidaan asettaa maltillinen laskennallinen arvo ja tavoite.

- Miten tulisi arvioida edistymistä muiden EU:n energiapolitiikan osa-alueilla, kuten toimitusvarmuudessa, jotka eivät välttämättä tule ilmi yleistavoitteissa?

EU-tasolla tulisi entistä enemmän kiinnittää huomiota energiainfrastruktuurin toimitusvarmuuteen sekä energiaomavaraisuuteen. Erityisesti riippuvuutta hiilen ja öljyn energiakäytöstä kannattaisi vähentää.

4.3. Välineet

- Tarvitaanko muutoksia muihin politiikan välineisiin ja siihen, miten ne vaikuttavat toisiinsa, mukaan lukien vuorovaikutus EU:n ja jäsenvaltioiden välillä?

Tarvittaisiin aitoa sitoutumista tavoitteiden saavuttamiseen jokaisessa jäsenmaassa.

- Kuinka olisi parhaiten määritettävä erityiset toimenpiteet EU:n ja kansallisella tasolla, jotta optimoidaan kustannustehokkuus ilmasto- ja energiatavoitteiden saavuttamisessa?

Vähennyksiä voimakkaimmin maissa joissa niiden tekeminen on kustannustehokkainta ja johdonmukaiset jäsenmaakohtaiset tavoitteet energiatehokkuuden parantamiseksi.

- Miten energian sisämarkkinoiden pirstoutuminen voidaan parhaiten estää, erityisesti liittyen siihen, että on tarpeen kannustaa ja lisätä investointeja?

Panostamalla energiainfrastruktuurin kehittämiseen maissa, joissa tarvitaan eniten panostusta puhtaamman energiantuotannon saavuttamiseksi.

- Millä toimilla voitaisiin saavuttaa energiansäästöjä mahdollisimman kustannustehokkaasti?

Muuttamalla rakentamisen vaatimuksia, sitouttamalla julkinen sektori (valtiot, kunnat, kirkot) energiatehokkuustalkoisiin, tukemalla kansallisesti energiakorjausrakentamista ja kannustamalla vero-ohjauksella ja investointituilla yritykset ja kotitaloudet energiansäästöön.

- Miten EU:n tutkimus- ja innovaatiopolitiikalla voidaan parhaiten tukea vuoteen 2030 ulottuvien puitteiden toteuttamista?

Asettamalla energia- ja cleantech-sektorin kehittäminen tutkimus- ja innovaatiopolitiikan keskiöön.

4.4. Kilpailukyky ja toimitusvarmuus

- Mitä ilmasto- ja energiapoliitiikan puitteiden osia voitaisiin vahvistaa, jotta voitaisiin paremmin edistää työpaikkojen syntymistä, kasvua ja kilpailukykyä?

Energiainfrastruktuurin uusimisessa tulee panostaa uusiin korkean jalostusasteen teknologioihin, joissa EU:ssa on jo luonnostaan omaa kilpailukykyistä tuotantoa. Älyverkot tulisi saada yleistymään ja verkot omistavat sähköyhtiöt investoimaan, niin että kotitaloudet ja yritykset pystyisivät syöttämään sähköenergiaa verkkoon (energian tuotannon demokratisointi). Teollisuuden hukkaenergian

käyttöön otosta ja hyödyntämisestä voidaan saada lisäkilpailuetua eurooppalaisille yrityksille.

- Mitä näyttöä on hiilivuodosta nykyisissä puitteissa ja voidaanko tämä määrittää määrällisesti? Miten tähän ongelmaan voitaisiin puuttua vuoden 2030 puitteissa?

Hiilivuodon estämiseksi EU:ssa tulisi ottaa käyttöön ulkorajojen hiilivero/tulli (BAM).

- Mitä erityisiä tekijöitä on energian kustannusten havaittujen suuntausten takana ja missä määrin EU voi vaikuttaa niihin?

Vähentämällä koko EU alueen öljy- ja hiiliriippuvuutta voidaan pitkällä aikavälillä torjua suhdanteiden aiheuttamia kustannusten nousuja, erityisesti nyt kun hiilen ja öljyn maailmanmarkkinahinnat ovat kohtuullisen alhaisia.

- Miten olisi otettava huomioon epävarmuus, jota liittyy muiden teollisuusmaiden ja taloudellisesti tärkeiden kehitysmaiden toimiin ja sitoumusten tasoon parhaillaan käytävissä kansainvälisissä ilmastoneuvotteluissa?

Kaksiportaisella yleistavoitteen asettamisella.

- Miten voidaan lisätä sääntelyn varmuutta yritysten kannalta samalla kun lisätään joustavuutta, joka mahdollistaa mukautumisen muuttuviin olosuhteisiin (esim. edistyminen kansainvälisissä ilmastoneuvotteluissa ja energiamarkkinoiden muutokset)?

Olennaista on johdonmukaisuus tavoitteiden asettamisessa ja sen viestiminen yrityksille, että panostaminen energiatehokkuuteen tulee poikimaan niille lisäkilpailukykyä tulevaisuudessa.

- Miten EU voi lisätä valmistusteollisuutensa innovaatiokapasiteettia? Onko päästöoikeuksien huutokaupasta saatavilla tuloilla tietty tehtävä

Päästöoikeuksista saatavilla voitaisiin enenevissä määrin tukea uusien energiantuotantotapojen kehittämistä ja tukea julkisen sektorin omia toimia energiatehokkuuden lisäämiseksi.

- Miten EU voi parhaiten hyödyntää omien tavanomaisten ja epätavanomaisten energianlähteidensä kehittämistä EU:ssa, jotta voidaan edistää energian hintojen alentumista ja vähentää riippuvuutta tuonnista?

Panostamalla sähkönsiirron verkostoa Euroopan maiden kesken, jotta kulutushuippuja voidaan tasata. Kivihiilen käytön vähentämistä voitaisiin tukea maakaasunkäytön lisäämisellä, joka sopii hyvin myös säätövoimaksi uusiutuville energiamuodoilla, kuten tuuli- ja aurinkoenergia. Panostamalla Etelä- ja Itä-Euroopan infrastruktuuriin voidaan helpottaa energian hinnan nousupaineita ja

kiinnittämällä enemmän huomiota energiatehokkuuteen voidaan vähentää sähkön ja energian liikakysyntää ja hintahuippuja.

- Miten EU voi parhaiten lisätä energiansaannin varmuutta sisäisesti varmistamalla energian sisämarkkinoiden tehokkaan toiminnan (esimerkiksi kehittämällä tarvittavat yhteenliitännät) ja ulkoisesti monipuolistamalla energian toimitusreittejä?

Tukemalla energiainfrastruktuurin rakentamista ja yhteenliittymien rakentamista sekä älykkäiden ohjaustekniikoiden kehittämistä integroituvaan verkkoon.

4.5. Kapasiteettiin ja jakeluun liittyvät kysymykset

- Miten uusissa puitteissa tulisi varmistaa ponnistelujen oikeudenmukainen jakaminen jäsenvaltioiden kesken? Mikä käytännön toimia voidaan toteuttaa, jotta voidaan ottaa huomioon jäsenvaltioiden erilaiset valmiudet panna täytäntöön ilmasto- ja energiatoimia?

Päästötavoitteisiin päässeiden maiden taakkaa ei tulisi lisätä ja paljon tehneiden maiden päästötavoitteiden asettamisessa tulisi olla maltillinen, maat voivat kansallisesti asettaa kunnianhimoisempia tavoitteita niin halutessaan. Teollisuuden rakenne ja energiaintensiivisyys sekä ilmastotekijät tulisi ottaa tavoitteiden asettamisessa paremmin huomioon.

- Millaisten mekanismien avulla voidaan edistää yhteistyötä ja ponnistelujen oikeudenmukaista jakamista jäsenvaltioiden kesken samalla kun etsitään kaikkein kustannustehokkainta tapaa päästä uusiin ilmasto- ja energiatavoitteisiin?

Päästökauppajärjestelmään tulee luoda voimakkaampia mekanismeja, jotka ohjaavat tekemään päästövähennyksiä siellä missä ne ovat halvimpia tehdä. Energian säästäminen ja energiatehokkuus ovat kustannustehokkain tapa edistää päästöjen vähentämistä, joten EU:n tulisi kiinnittää jäsenmaiden huomiota enemmän myös tähän keinoon.

- Tarvitaanko uusia rahoitusvälineitä tai -järjestelyjä uusien vuoteen 2030 ulottuvien puitteiden tukemiseksi?

Päästökauppajärjestelmän toimivuus ja ohjaavuus olisi tärkeää säilyttää ja se osa maataloustuista joka käytännössä toimii elintarvikkeiden vientitukena tulisi siirtää EU:n innovaatio ja tutkimustoiminnan kehittämiseen ja Etelä- ja Itä-Euroopan infrastruktuurin kehittämiseen.

Henrik Haapajarvi
Senior advisor
Industry policy and environment issues

Ammattiliitto Pro

PL 183, 00181 Helsinki (Selkämerenkuja 1 A)

sp. henrik.haapajarvi@proliitto.fi

p. 050 33 92 604

www.proliitto.fi